Megalodon

Megalodon (z gréckeho μεγας = "veľký" + 'οδους = "zub"; lat. *Carcharocles megalodon* resp. podľa starších názorov *Carcharodon megalodon*) je vymretý druh žraloka z čeľade Otodontidae resp. podľa starších názorov Lamnidae.

Bol to obrovský prehistorický žralok žijúci pravdepodobne pred 20/15,9 – 2,6 miliónmi rokov a bol najväčším predátorom svojho času.[2][3] Je to najväčší zdokumentovaný druh žraloka.[2] Fosílne nálezy ukazujú, že sa živil veľkými zvieratami, medzi ktoré patrili aj veľryby žijúce v tom čase.

Objavujú sa aj ojedinelé názory, že tento žralok môže stále žiť aj v súčasnosti niekde v hlbokých vodách. Na podporu tejto hypotézy sa uvádzajú príklady ako latiméria divná. Vedci ale tieto názory popierajú.[2]

Megalodon

15.6 – 2.6 mil. miocén – pliocén

Pre Є Є O S D K P T J K Pg N

Rekonštrukcia vzhľadu megalodona

Vedecká klasifikácia

Vedecký názov

Carcharocles megalodon

Agassiz, 1843

Synonymá

Otodus megalodon[1]

Vedecká klasifikácia prevažne podľa tohto článku

Biologický portál

Obsah

Taxonómia

Anatómia

Odhad rozmerov

Referencie

Iné projekty

Taxonómia

Švajčiarsky prírodovedec Louis Agassiz dal tomuto žralokovi vedecké pomenovanie *Carcharodon Megalodon* v roku 1835, v jeho vedeckej práci nazvanej „Recherches sur les poissons fossiles“ (Výskum fosílnych rýb)[4]. Svoju prácu dokončil a skompletizoval v roku 1843.

Podľa novších názorov patrí do rodu Carcharocles z čeľade Otodontidae. Podľa starších - ale mnohými vedcami naďalej zastávaných (pozri napr. Nelson: Fishes of the World, 2006) - názorov patrí do rodu Carcharodon z čeľade Lamnidae.

Niektoré recentné publikácie navrhujú zjednotenie veľkých žralokov do rodu *Otodus* (vrátane *Carcharocles*).[1]

Anatómia

Megalodon je známy hlavne zo zachovaných fosílnych zubov a pár fosílnych stavcov. Podobne ako u ostatných žralokov bola kostra megalodona zložená z chrupavky a nie kostí. Zuby megalodona sú v mnohom podobné zubom žraloka modrého, ale sú oveľa väčšie a mohli dorásť do dĺžky aj viac ako 18 cm. Čeľusť mohla mať rozpon 2,7 až 3,4 m.[3]

Extrapoláciou z tvaru a veľkosti zubov megalodona a porovnaním s dnešným žralokom získame obraz o tom, ako mohol vyzerať. Experti najčastejšie používajú ako model pre rekonštrukciu tohto gigantického žraloka žraloka modrého.

Celý model kostry megalodona je vystavený v Calvert Marine múzeu na Šalamúnových ostrovoch v Marylande.

Odhad rozmerov

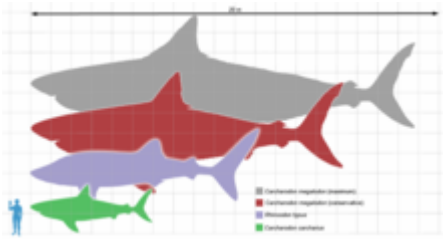

Veľkost megalodona v porovnaní so žralokom veľrybím, žralokom modrým a človekom

Odhad rozmerov Megalodona je veľmi kontroverzná téma. V roku 1996 sa traja experti na žralokov M. D. Gottfried, Leonard Compagno a S.C. Bowman pokúsili vyriešiť túto záležitosť vyvinutím špeciálnej metódy na určenie veľkosti žralokov (vrátane Megalodona) s veľmi veľkou presnosťou. Použitím tejto metódy bola odhadnutá dĺžka Megalodona na 14,7 m s hmotnosťou väčšou ako 35 ton[5]. Ale tento výpočet bol určený na základe zuba dĺžky 168 mm, ktorý bol v tom čase najdlhší známy zub. Odvtedy sa ale našli aj zuby, ktoré boli väčšie, a tak rozmery Megalodona by mohli byť väčšie ako 16 m. Veľmi stará rekonštrukcia žraloka na základe veľkosti čeľuste, ktorú vyvinul profesor Bashford Dean v roku 1909, predpokladala rozmer Megalodona až 25 m. Táto metóda sa však v súčasnosti považuje za nepresnú.

Iný zdroj uvádza dĺžku 16 až 18 m.[1]

Boli vyvinuté aj ďalšie metódy na určenie veľkosti žralokov, ale metóda Gottfrieda a jeho kolegov je v súčasnosti považovaná za najlepšiu a najpresnejšiu.[chýba zdroj]

Referencie

1. Boessenecker RW, Ehret DJ, Long DJ, Churchill M, Martin E, Boessenecker SJ. 2019. The Early Pliocene extinction of the mega-toothed shark Otodus megalodon: a view from the eastern North Pacific. PeerJ 7:e6088 https://doi.org/10.7717/peerj.6088
2. BRADFORD, Alina; CONTRIBUTOR, Live Science. *Facts About Megalodon: The Long-Gone Shark* [online]. livescience.com, August 16, 2018 11:12pm ET, [cit. 2018-09-26]. Dostupné online.
3. DAVIS, Josh. *Megalodon: the truth about the largest shark that ever lived* [online]. nhm.ac.uk, [cit. 2019-02-13]. Dostupné online.
4. *Recherches sur les poissons fossiles ...* [online]. archive.org, 1833, [cit. 2018-09-26]. Dostupné online.
5. BRUNER, John Clay. *The "Megatooth" shark, Carcharodon megalodon "Rough toothed, huge toothed* [online]. researchgate.net, 1996-01-01, [cit. 2018-09-26]. Dostupné online.

Iné projekty

- Commons ponúka multimediálne súbory na tému **Megalodon**

- Wikidruhy ponúkajú informácie na tému **Megalodon**

Zdroj: „https://sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Megalodon&oldid=6991686“

Čas poslednej úpravy tejto stránky je 15:04, 29. február 2020.

Text je dostupný za podmienok Creative Commons Attribution/Share-Alike License 3.0 Unported; prípadne za ďalších podmienok. Podrobnejšie informácie nájdete na stránke Podmienky použitia.